

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 212
din 05.04.2017

Dosar nr: 718/2016

Petiția nr: 6572/02.11.2016

Petentă:

Reclamați: Ministerul Afacerilor Interne, Direcția Generală de Poliție a Municipiului București

Obiect: stabilirea unui criteriu de înălțime pentru a se angaja la Poliție

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele, domiciliul procedural al petentei

1.1.1.;

I. 2. Numele și sediul reclamaților

1.2.1. Ministerul Afacerilor Interne,;

1.2.2. Direcția Generală de Poliție a Municipiului București,.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta consideră discriminatorie stabilirea criteriului de înălțime pentru a se angaja la Poliție.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate (filele 6-8 din dosar) pentru data de 06.12.2016 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

3.3. La audierea din 06.12.2016 părțile s-au prezentat.

3.4. Petentei i-au fost comunicate punctele de vedere ale reclamațiilor, fiind solicitate concluzii scrise (fila 87 din dosar).

3.5. Având în vedere faptul că petenta nu și-a ridicat corespondența, a fost contactată telefonic pentru a ridica adresa CNCD.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 6572/02.11.2016** (filele 1-2 din dosar) petenta arată că a dorit să participe la concurs pentru ocuparea posturilor vacante în Poliție, însă nu a îndeplinit criteriul înălțimii.

A depus la dosar înscrisuri (filele 3-5 din dosar).

4.2. Susținerile reclamațiilor

4.2.1. Primul reclamat, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 7205/29.11.2016** (filele 9-15 din dosar), arată următoarele aspecte relevante:

- invocă excepția lipsei calității procesuale pasive, considerând că cel de-al doilea reclamat urma să facă angajarea;
- angajarea s-a făcut pentru Poliția Rutieră, cu respectarea condițiilor legale, inclusiv a unor criterii specifice prevăzute de **OMAI nr. 140/2016** (criterii de înălțime: 1,70 m pentru bărbați și 1,65 m pentru femei);
- candidatura petentei a fost invalidată din cauza neîndeplinirii a condiției de înălțime;
- după deciziile CNCD de constatare a discriminării pe criteriul înălțimii s-au stabilit alte condiții de angajare (1,65 m pentru bărbați și 1,60 m pentru femei);
- instanțele de judecată au anulat aceste decizii ale CNCD în primă instanță;
- polițiștii sunt în interacțiune frecventă cu persoane care comit fapte antisociale;
- atribuțiile polițiștilor sunt de așa natură întrucât înălțimea este o cerință relevantă (în centre de reținere și arestare preventivă, în combaterea criminalității organizate, în menținerea ordinii publice);
- astfel abilitățile fizice sunt importante;
- nu pot fi adaptate unele instrumente și mijloace cum ar fi casca, scutul etc.;
- neîndeplinirea condițiilor fizice amplifică riscul profesional;
- înălțimea impune dominanță;
- criteriul de înălțime există și în alte state membre ale Uniunii Europene.

4.2.2. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 7221/29.11.2016** (filele 16-25 din dosar) al doilea reclamat arată următoarele aspecte relevante:

- candidatura petentei a fost invalidată din cauza neîndeplinirii a condiției de înălțime;
- au fost respectate normele juridice privind angajarea în Poliție;
- invocă excepția lipsei calității procesuale pasive, arătând că nu a emis ordinul care limitează angajarea;
- instanțele au decis că înălțimea ca și criteriu de angajare în Poliție este impus obiectiv de natura activităților pe care le presupune statutul operativ al MAI;
- personalul încadrat trebuie să facă față provocărilor și condițiilor extreme care caracterizează specificul activităților operative.

A anexat înscrisuri la dosar (filele 26-86 din dosar).

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată că **OMAI nr. 140/2016** prevede criteriile de înălțime pentru angajare în Poliție, și anume 1,70 m pentru bărbați și 1,65 m pentru femei. Petenta dorea să se angajeze la Poliția Rutieră, însă candidatura ei a fost invalidată din cauza neîndeplinirii a condiției de înălțime.

5.2. Colegiul director respinge excepția lipsei calității procesuale pasive invocate de primul reclamat, arătând că normele juridice care stabilesc criteriul de înălțime au fost elaborate de minister. Respinge în mod similar excepția lipsei calității procesuale pasive invocate de cel de-al doilea reclamat, care are calitatea de angajator. Este relevant modul în care două autorități cu importanță pentru statul de drept plasează responsabilitățile în sarcina celuilalt.

5.3. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

5.4. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.5. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”*. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.6. Colegiul director constată că din punctul de vedere al angajării persoanele se află în situație comparabilă, cu excepția situației în care există cerințe profesionale specifice care nu sunt îndeplinite de anumite categorii de persoane. Dacă înălțimea pentru polițiști, în general, este o astfel de cerință profesională, se va analiza ulterior (a se vedea pct. 5.9.-5.13).

5.7. Criteriul de diferențiere este cel al înălțimii.

5.8. Dreptul atins este dreptul la muncă.

5.9. Art. 5 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: *„Diferența de tratament bazată pe o caracteristică legată de criteriile prevăzute la art. 2 alin. (1) nu constituie discriminare atunci când, în temeiul naturii activităților ocupaționale sau al contextului în care acestea se desfășoară, o asemenea caracteristică reprezintă o cerință profesională reală și determinată, cu condiția ca obiectivul să fie legitim și cerința proporțională.”*

5.10. În consecință trebuie analizate două condiții: (1) obiectivul cerinței să fie legitim și (2) cerința să fie proporțională cu obiectivul urmărit.

5.11. În mod evident, cum au constat și instanțele de judecată prin care au fost anulate deciziile anterioare ale CNCD pe acest domeniu, specificul activităților desfășurate de polițiști impune anumite calități fizice.

5.12. Se pune însă întrebarea, dacă o anumită înălțime (1,70 m ori 1,65 m eventual 1,60 m) este măsura proporțională acestui obiectiv, sau întreaga abordare de condiționare a accesului în Poliție pe baza înălțimii este greșită.

5.13. Polițistul trebuie să îndeplinească anumite sarcini cu anumite instrumente și mijloace. În mod evident înălțimea nu este garanția capacității de îndeplinire a acestor sarcini. Dacă se dorește angajarea unor persoane cu calități potrivite, trebuie găsite acele probe fizice, care în mod real le verifică, cum ar fi spre exemplu trecerea peste un gard de 2 m cu uniformă, scut și cască. Persoanele care nu trec proba nu fac față nevoilor legate de atribuțiile polițiștilor și astfel se exclude un criteriu arbitrar de angajare, cel al înălțimii. Arbitrariul este evidențiat și de modificările din România privind înălțimea polițiștilor, și de diferitele limite de înălțime din statele Uniunii Europene. În multe dintre ele un astfel de criteriu nici nu există, iar în altele variază de la 1,52 m (Belgia) până la 1,70 m (Grecia). Colegiul director nu apreciază că poliția din Belgia ar fi mai puțin eficientă decât poliția din Grecia, în ciuda diferențelor relevante de înălțime (sau decât poliția din Olanda, unde nu există criteriu de înălțime).

5.14. Nu se poate accepta ideea că polițistul trebuie să impună respect prin înălțime. Respectul se poate câștiga prin comportament, nu prin aspectul fizic. A merge pe această idee ar presupune că un polițist de 170 m nu poate fi respectat de către un infractor de 190 m.

5.15. În consecință limitarea angajării în Poliția Română pe criteriul înălțimii reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**, întrucât este o excludere, restricție pe bază de înălțime care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la muncă. Deși măsura urmărește un obiectiv legitim, cerința nu este proporțională cu scopul urmărit, astfel nu reprezintă o cerință profesională reală și determinantă în sensul art. 5 din **O.G. nr. 135/2000**.

5.16. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 6, prevede: „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea participării la o activitate economică a unei persoane ori a alegerii sau exercitării libere a unei profesii de apartenența sa la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv de convingerile, de sexul sau orientarea sexuală, de vârsta sau de apartenența sa la o categorie defavorizată.*”

5.17. Colegiul director constată că limitarea analizată reprezintă o condiționare a participării la o activitate economică, astfel sunt incidente și prevederile art. 6 din **O.G. nr. 137/2000**.

5.18. Având în vedere că aceeași faptă ce rezultă din emiterea și aplicarea **OMAI nr. 140/2016** s-a sancționat contravențional anterior, nu se poate aplica o nouă amendă contravențională, decât dacă ulterior acestor constatări și recomandărilor formulate norma juridică nu se modifică.

5.19. Colegiul director recomandă eliminarea criteriului de înălțime pentru angajare în Poliția Română.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Respinge excepția lipsei calității procesuale pasive invocate de reclamați;
2. Limitarea angajării în Poliția Română pe criteriul înălțimii reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 6 din **O.G. nr. 137/2000** și nu reprezintă cerință profesională reală și determinantă în sensul art. 5 din **O.G. nr. 137/2000**;
3. Recomandă eliminarea criteriului de înălțime pentru angajare în Poliția Română;
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

Data redactării: 06.04.2017

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: Haller István